

dosar nr. 2r-315/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (M. Murguleț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Cotorobai, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Filip Breahnă împotriva Ecaterinei Andronachi, intervenienți accesorii Orest Andronachi și executorul judecătoresc George Boțan cu privire la determinarea cotelor părți ideale din bunul mobil,

împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă,

c o n s t a ț ă :

La 06 iulie 2018, Filip Breahnă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Andronachi, intervenienți accesorii Orest Andronachi și executorul judecătoresc George Boțan cu privire la determinarea cotelor părți ideale din bunul mobil.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea înaintată de Filip Breahnă împotriva Ecaterinei Andronachi, intervenienți accesorii Orest Andronachi și executorul judecătoresc George Boțan cu privire la determinarea cotelor părți ideale din bunul mobil, a fost admisă integral.

La 22 octombrie 2018, Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond prin care a solicitat casarea hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă cu acordarea apelantei, termen până la 20 februarie 2019, ora 16:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 75 de lei. Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea

de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă împreună cu toate documentele anexate, din motiv că partea apelantă nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 04 aprilie 2019, Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că nu este de acord cu încheierea contestată pe care o consideră neîntemeiată.

În susținerea poziției date, a relevat că instanța de apel a restituit apelul declarat de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă, constatând că încheierea de a nu da curs cererii de apel din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pe adresa de e-mail al avocatului apelantei.

Recurenta a invocat că pe posta electronică a reprezentantului său, avocatul Dumitru Barbăscumpă nu a ajuns încheierea de a nu da curs cererii de apel, iar la dosar nu se regăsește o confirmare de recepționare a acesteia, respectiv nici termenul de înlăturare a neajunsurilor până la data de 20 februarie 2019 nu-i poate fi opozabil în acest caz.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 04 aprilie 2019 (f.d.78) împotriva încheierii recurate din 21 februarie 2019 (f.d.74-75) este în termen, având în vedere că la dosar nu există date confirmative privind recepționarea copieii acesteia de către recurentă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâri se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, iar potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs precizează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Pornind de la cele menționate supra, coroborate cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră întemeiată poziția instanței de apel referitoare la faptul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date prin încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și respinge argumentele recurenteii invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

Prin urmare, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Din materialele cauzei rezultă că la 22 octombrie 2018, Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond prin care a solicitat casarea hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă cu acordarea apelantei, termen până la 20 februarie 2019, ora 16:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 75 de lei. Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 21 februarie 2019, Curții de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă împreună cu toate documentele anexate, din motiv că partea apelantă nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă, nu a

înlăturat neajunsurile menționate prin încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit.

Totodată, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurenteii precum că instanța de apel nu i-a expediat încheierea din 06 februarie 2019.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că în conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) al Codului de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Materialele cauzei atestă că reprezentantul Ecaterinei Andronachi, avocatul Dumitru Barbăscumpă fiind apelat de către instanța de apel la 06 februarie 2019, ora 11:20 și-a dat acordul pentru a-i fi expediată pe adresa poștei electronice încheierea din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, la 06 februarie 2019, ora 11:28 instanța de apel a expediat pe poșta electronica indicată de avocatul Dumitru Barbăscumpă în mandatul prezent la dosar, dar și în cererea de apel: d_barbascumpa@mail.ru, încheierea Curții de Apel Chișinău din aceeași dată, fapt confirmat prin extrasul și nota informativă anexate la materialele cauzei (f.d.71).

Mai mult, conform portalului instanțelor judecătorești, Curtea de Apel Chișinău a publicat încheierea din 06 februarie 2019 pe pagina web a instanța de apel la 06 februarie 2019.

Drept urmare, Colegiul reține că apelanta/recurentă a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel și indicațiile date de instanța de apel în încheierea din 06 februarie 2019, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție termen până la 20 februarie 2019, ora 16:00, aceasta nu a întreprins careva acțiuni care ar dovedi intenția de a executa indicațiile date de instanța de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Ecaterina Andronachi și reprezentatul acesteia avocatul Dumitru Barbăscumpă, fiind conștienți că au depus doar cererea de apel nemotivată, fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă ignorat de aceștia.

Mai mult, recurenta-apelanta Ecaterina Andronachi, în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.59).

La acest capitol se va remarca și faptul că Ecaterina Andronachi din data depunerii apelului nemotivat și până la data restituirii acestuia, a avut termen real și suficient

pentru a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Articolul 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă prevede că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depuse de Ecaterina Andronachi, deoarece în termenul stabilit apelanta și reprezentantul acestuia avocatul Dumitru Barbăscumpă nu au prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea apelului, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

La acest segment, instanța de recurs remarcă că, apelanta a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile în termenul stabilit de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultima și reprezentantul acesteia, avocatul Dumitru Barbăscumpă.

Colegiul civil reține că, apelanta a avut timp suficient și posibilitate de a înlătura neajunsurile menționate în încheierea din 06 februarie 2019 ale Curții de Apel Chișinău însă nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin (3) și 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în termenul limită acordat de instanța de apel, concluzia instanței de apel, privind restituirea apelului, întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere că, încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurenta-apelanta nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei în instanța de apel până la 20 februarie 2019, ora 16:00, ziua în care a expirat termenul pentru înlăturarea neajunsurilor.

CEDO prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427, lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ecaterina Andronachi reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă.

Se menține încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Filip Breahnă împotriva Ecaterinei Andronachi, intervenienți accesorii Orest Andronachi și executorul judecătoresc George Boțan cu privire la determinarea cotelor părți ideale ale bunului mobil,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat